

Jf. kirkeministerens besvarelse af S 1770, folketingsåret 1999-2000, jf. Folketingets forhandlinger side 5301, finder ministeren ikke, at der er et behov for at ajourføre Danmarks og Norges Kirke-Ritual af 25. juli 1685, selv om der kan være tvivl om, hvilke dele der er gældende.

Ministeren anfører ganske fornuftigt, at det vil sive mening at gennemføre en formel ophævelse af dele, der allerede er ophævet. Dette er forslagsstillerne helt enige i. Problemet er blot, at det kan være vanskeligt og ressourcetrævendende at finde ud af, hvilke af bestemmelserne der er ophævet.

Forslagsstillerne er til gengæld uenig med ministeren i, at det ikke giver mening formelt at ophæve dele, der er bortfaldet. Begrundelsen er, at det er ressourcetrævendende at finde ud af, om en forskrift eller dele heraf er bortfaldet, hvilket flere ministre formentlig er enige i efter at have besvaret en række spørgsmål om gamle forskrifter. Da ministeren oplyser, at der kan herske tvivl om, hvorvidt dele af ritualen er gældende, har ministeren givet et andet argument for at ophæve bortfaldne dele, nemlig at det udelukker tvivlen.

Forslagsstillerne finder derfor, at det er fornuftigt at ophæve bestemmelser »for så vidt det ikke allerede er sket«, som man har udtrykt det tidligere, når man ophæver noget, som man ikke er sikker på, om er ophævet tidligere.

Jf. kirkeministerens besvarelse finder ministeren ikke, at der er et behov for at ajourføre kirkeritualen, selv om der kan være tvivl om, hvilke dele der er gældende. Begrundelsen er bl.a., at det ikke har givet anledning til problemer i praksis. Når dette sammenholdes med oplysningerne i noterne i Retsinformation om, at adskillige af bestemmelserne er gået af brug, formoder forslagsstillerne derfor, at ritualen ikke har nogen større praktisk betydning i dag.

Forslagsstillerne finder ikke, at det med rimelighed kan forventes, at borgerne overholder en lovgivning, når der åbenlyst sættes spørgsmålstejn ved, om reglerne er gældende. Forslagsstillerne er således uenig med ministeren i, at der ikke er et behov for en afklaring, og foreslår derfor, at de fleste afsnit udgår, da de ikke skønnes at have relevans længere.

Ministeren må således undersøge, om der er bestemmelser i disse afsnit, der fortsat er relevante, hvis ministeren ønsker og forventer, at bestemmelserne skal opretholdes. En sådan undersøgelse burde efter forslagsstillerne opfattelse være overkommelig.

Skulle der mod forventning være relevante bestemmelser i de afsnit, der foreslås ophævet, er forslagsstillerne indstillet på at foreslå ændringsforslag under udvalgsbehandlingen.

Med hensyn til anvendelsen af grundlovens § 25 eller en retssædvane til at udstede forskrifter finder forslagsstillerne, at dette bør undgås, og at der ved førstkommende lejlighed bør etableres en udtrykkelig lovhjemmel.

Forslagsstillerne har derfor med tilfredshed noteret sig, at justitsministeren i besvarelsen af S 1767, folketingsåret 1999-2000, jf. Folketingets forhandlinger side 5300, har erklæret sig enig i, at: »... grundlovens § 25 (giver) kun i begrænset omfang (...) adgang til at udstede tilladelser m.v. uden lovhjemmel ... Efter min opfattelse bør det imidlertid løbende overvejes, om et område bør lovreguleres - og i givet fald bør der tilvejebringes udtrykkelig lovhjemmel til at give tilladelser m.v. og udstede regler.«

Til § 3

§ 3 undtager private rettigheder, aftaler og indskrænkninger, der muligvis kunne være omfattet af lovens § 1. Det præciseres, at gældende skøder, pantebrev og tinglyste servitutter ikke ophæves af denne lov.

Denne præcisering medtages for det tilfældes skyld, at der fortsat eksisterer sådanne gamle skøder m.v., der enten udspringer af love m.v., der ophæves ved dette lovforslag, eller som er underskrevet før 1871 af kongen eller hans ministre.

F.eks. anfører justitsministeren i besvarelsen af spørgsmål S 775, folketingsåret 1998-99, jf. Folketingets forhandlinger side 2887, at »Bankhæftelsesobligationer med den tilhørende pantesikkerhed kan i nogle tilfælde efter transport til ejeren være blevet overdraget til private kreditorer. I sådanne tilfælde kan bankhæftelsen stadig være aktuel ...«.

Et andet eksempel er, at Christian den 1. pantsatte Orkney- og Shetlandsøerne i 1468. Gælden er ikke senere blevet indfriet, og der kunne derfor opstå tvivl om, hvorvidt dette og andre pantsætningsdokumenter fra før 1871 ophæves.

Imidlertid synes det omtalte panteforhold ikke længere at være relevant for Danmark, da øerne tilhørte Norge og gælden (jf. justitsministerens besvarelse, bilag § 7-88, af 2. marts 2000 af Finansudvalgets spørgsmål nr. 26 af 25. januar 2000, bilag § 7-78) vedrørte Norge.

Hvorvidt et skøde, et pantebrev eller en servitut fortsat er gældende, skal afgøres af domstolene, og forslaget er ikke til hinder for, at dommerkontorerne kan udlette rettigheder og servitutter m.v. af tingbøgerne efter tinglysningslovens § 20, såfremt rettighederne/servitutterne må anses for at være bortfaldet.